

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

342. An Monialis uti possint privilegiis concessis viris Religiosis sui Ordinis?
Et quid, si non subsunt dictis Religiosis? Et an Moniales gaudeant etiam
privilegiis illius Religionis, sub cuius ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

Ref. 83. §. 1. Sed
quid, Sed se
ge canr à
principio.

Texeda in *controuers. moral. tom. 1. lib. 2. contr. 14. dub. 8. numer. 9.* vbi sic ait. Moniales supra tecti Monasterij regulas accedentes clausuram violare non dicuntur, dummodo locus ille, ad quem perueniunt, non sit extra clausuram Monasterij locatus, sed perpendiculariter illam respiciens, Ita ille. Et pro confirmatione huius sententia, tunc etiam adduxi doctrinam Doctorum communiter asserentium, quòd qui inuentus est super regulas Ecclesiae, dicitur inuentus in ipsa Ecclesia, & ideo gaude. immunitate.

Sup. hoc in
rom. 9. tr. 1.
late in Ref.
10. §. Quod
autem & in
aliis eius
not.

R E S O L. CCCXLI.

An Monialis, qua in morem erumpit sit obliganda, vt inuret in Religionem virorum?

Et postquam è Monasterio fuerit eiecta, an poterit sine vilo scrupulo matrimonium inire, vel si velit sacros Ordines suscipere? Ex p. 5. tr. 14. & Milc. 2. Ref. 49.

Sup. hoc inf.
in tr. 2. ex la-
tissima do-
ctrina eius
vnica Rel. si
gauerit in §.
quod firma-
tur. ad med.

§. 1. DE hoc casu hoc anno interrogatus fui in Neapoli, vbi rumor aderat accidisse, sed falsò, accidit tamen nostris temporibus in Hispania, & affirmatiuam sententiam mordicus tenet Laurentius de Portel in *dubijs regul. verb. Professio Hermaphroditis, in casu cuiusdam professionis, num. 4.* quia professio istius fuit valida in Conuentu Monialium cum tribus votis solemnibus. Ergo tenetur ad illa seruanda, & Ecclesia obligans illam ad intrandum Monasterium virorum, non obligat illam ad rem difficiliorem, imò ad faciliorem, quam antea promisit. Multas alias rationes adducit Portel pro hac firmanda sententia, quae videri possunt, adi illum, & non pigebit.

2. Verùm ego contrariae sententiae tamquam probabiliori adhaereo, quam nouissime docuit Texeda in *controu. moral. lib. 1. tract. 1. contr. 8. dub. 1. num. 18.* vbi sic ait. Existimo hanc sceminae professionem esse inuolidam, & idem declaratum fuit in simili casu, qui in nostra contigit Hispania, quia illa scemina non est professa, nisi in quantum vera scemina, nec Praelatus sub alia ratione ei contulit professionem, & tamquam vera scemina ipsa professa est, & iuxta hanc rationem habuit intentionem profitendi, & non aliter. Ergo cum erumpente natura facta est vir, professio redditur nulla, & ideo talis scemina è Monasterio eicienda est, tamquam omnino libera à votis essentialibus emissis, quae pre inde ad nuptias transire potest, ac si nullam emisisset professionem. Ita ille. Et hoc seruatum fuisse in Hispania testatur etiam eruditus Torreblanca in *pract. cab. lib. 1. cap. 11. num. 13.* vbi sic asserit. De alia Moniali sancti Domini in ciuitate de Vbeda oriunda ex oppido de Sabote dicta Magdalena Mugnoz, apud nos adhuc recens memoria est post septem annos professionis suae ex scemina in matrem conuersa, quae è Monasterio expulsa virilem habitum sumpsit & non solum mentum, sed barbae eruptae sunt, dictumque fuit Franciscus Mugnoz, quem ego Granatae patrocinator sum in causa stupri, in qua scemina querebatur ab eo per violentiam cognitam fuisse & impraegrnatam. Haec Torreblanca. Igitur si casus occurrerit, postquam dicta Monialis in matrem versa, fuerit è Monasterio eiecta, poterit sine vilo scrupulo matrimonium inire, vel si velit sacros Ordines suscipere: & hoc vltimum probat etiam Portel loco citato, num. 10. quia nullum subest impedimentum, quin possit ad Ordines promoueri, cum sit verè mas, vt suppono, & cessauerit illud impedimentum sceminei sexus.

Sup. hoc pro
susceptione
Ordinum in
rom. 5. tr. 5.
Ref. 6. §. 1.
Hoc suppo-
sito & seq.
Sed lege ea
à principio,
& in rom. 4.
tr. 8. Ref. 12.
§. At quid.

R E S O L. CCCXLII.

An Moniales vii possint priuilegijs concessis viris Religiosis sui Ordinis?

Et quid si non sub sint dictis Religiosis?

Et an Moniales gaudeant etiam priuilegijs illius Religionis sub cuius gubernatione viuunt, etiam si sua diuersi Ordinis vt Moniales Sapientia Neapoli, quae sunt sub cura Tocatinorum, & tamen sunt Ordinis S. Domini, an ista priuilegijs Theatinorum fruantur?
Et an, & quomodo Moniales subiectae immediate Ordinario vii possint priuilegijs, ad quorum vsum ex concessione requiritur ministerium Praelati Regularis, cui alias deberent esse subiectae, cuiusmodi, §. 5. est priuilegium dispensandi, absoluentis, &c. ? Ex p. 10. tr. 13. & Milc. 3. Ref. 24.

§. 1. R Espondeo affirmatiuè quoad primam: si ea adaptari possint ipsis Monialibus, & in concessione priuilegij non dicatur ea concedi viris, aut masculinis Religiosis. Ita Suarez lib. 8. de legibus capite 10. numer. 7. cum Rodriquez, tom. 1. quaest. 13. artic. 22. aliique. Et probatur; quia ex vna parte in dispositione fauorabili sub masculino nomine comprehenditur scemininum in iis, quae possunt sceminis accommodari, ex alia parte Moniales sunt verè Religiosae, ideoque dispositio facta de Religiosis, etiam iis modo dicto suffragatur. Dixi, & in concessione priuilegij non dicatur, & si enim dicitur, tunc constat ex verbis concedentis Priuilegium non extendi ad Moniales, nisi necessitas aliud suadeat; quamquam aliter dicendum sit, attento priuilegio bullato Leonis X. quo absolute conceduntur Monialibus Fratrum Minorum, vt possint vi omnibus & singulis priuilegijs, & indultis spiritualibus, & temporalibus per ipsum Leonem ac Sedem Apostolicam ipsis Fratribus quomodolibet concessis, & concedendis perinde ac si ea ipsis Monialibus essent concessa: sicut videre est apud Casarub. supra verb. *Communicatio priuilegij, num. 18.* ex quo fit, vt etiam in concessione priuilegij diceretur, viris Religiosis illud concedi, eo nihilominus gaudente possint Moniales, dummodo priuilegium sit ex iis, quae possint sceminis accommodari. Et haec omnia docet Pellizzarius in *Man. Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 1. §. 1. 4. num. 72.*

2. Sed difficultas est, an idem dicendum sit de Monialibus, quae non sub sint iuri Regularium. Pro negatiua sententia Botdonus in *Consilio Regularium, tom. 2. resolut. 52. quaest. 24.* adducit Portel, & Rodriquez, quibus ego addo Barbosam, de iure Ecclesiastico lib. 1. cap. 41. num. 217. & alios, quos citat, & sequitur Sanchez in *Summa, tom. 2. lib. 6. cap. 7. num. 116.* Sed ipse Bordonus postea, num. 69. affirmatiuam sententiam tenet, & ideo docet, quod dictae Moniales, quandiu viuunt sub illo instituto, & ordine, tandiu gaudent illius priuilegijs: sed per exemptionem à Superioribus Regularibus, & subiectionem Episcopis, aut per foundationem Monasterij sub iurisdictione Episcopi Moniales non desinunt esse sub instituto, & regula suae Religionis, vt clarum est: ergo adhuc gaudent priuilegijs sui Ordinis, quamuis non sint subiectae Praelato eiusdem Ordinis. Secundo, priuilegia conceduntur Monialibus absolute propter earum merita, & vt Moniales talis Ordinis, licet ad instantiam quandoque alicuius Superioris Regularis: ergo quatenus Moniales manent, eiusdem Ordinis priuilegijs gaudent. Tertio, ex dictis Bullis supracitatis, nonnullae carent illis clausulis subiectionis regularium: ergo saltem ex hoc capite non amittunt sua priuilegia subiectae Episcopis. Quarto, priuilegia perduntur morte, lapsu temporis, cessante causa, per non vsum, per contrarium vsum, per abolum, renuntiatione, & reuocatione, vt communiter docent Doctores cum suis limitationibus: sed per translationem

translationem Monialium à cura Regularium ad regimen Episcoporum nullo ex præallegatis modis perducuntur privilegia: ergo neque per mutationem Superiorum; cum hæc sit quid extrinsecum ad privilegia pertenda. Et hæc sententiam Bordoni satis probabilem esse puto; & præter illum tenet Caftrus Palaus, tom. 1. tractat. 3. disputat. 4. punct. 2. §. 9. num. 1. Pasqualigus, decis. 178. de celebratione Missarum, Pellizzarius ubi supra num. 1. & Cespedes de Exemptione Regularium, cap. 2. dub. 3. 4. n. 3. qui num. 4. ex Pasqualigo ampliat hæc doctrinam, & dicit Moniales gaudere etiam privilegiis illius Religionis, sub cuius gubernatione, & cura viuunt; etiam si sint diuersi Ordinis: Exemplum sit de Monialibus Sapientie Neapoli, quæ sunt sub cura mea Religionis, & tamen sunt Ordinis S. Dominici: Istæ Theatinorum privilegia fruuntur; & hoc ob privilegium, quod habent Fratres Minores, per quod Moniales sub eorum cura viuunt gaudent illorum privilegiis, concessit hoc privilegium Minoribus Bonifacius VIII. ut testatur Sordus, in Compendio titulo Communicatio privilegiorum, numero 6. Insuper, ut notat acutus Pasqualigus etiam præfatis privilegiis, Moniales sub cura Regularium viuunt sicut pars illius Religionis, sub cuius custodia, & cura viuunt, & sic gaudent illius privilegiis.

3. Verum cum Pellizzarius tractatu de Monialibus, cap. 9. question. 4. num. 3. quero an, & quo modo Moniales immediate subiectæ Ordinario, ut possint privilegia, ad quorum usum, ex tenore concessionis requirit ministerium prælati Regularis, cui alias deberent esse subditæ: cuiusmodi verbi gratia est privilegium dispensandi, absoluedi, &c. Respondetur, posse vti, si in tenore concessionis habeatur præfata privilegia suffragari Regularibus per ministerium proprii Prælati, abstrahendo quod Prælati sit Regularis, aut non Regularis; cum enim Ordinarius sit proprius Prælati Monialium non exemptarum, in dicto tenore concessionis venit nomine Prælati; sicut, si in tenore concessionis supponatur privilegia suffragari Religiosis per Ministerium Prælati Regularis, sic quippe Ordinarius respectu Monialium non exemptarum dici non potest venire nomine Prælati Regularis, cum verè non sit regularis.

RESOL. CCCXLIII.

An liceat Generalibus Religionum excipere confessiones Monialium, sibi subiectarum absque Episcopi licentia?
 Et quid de Confessionibus secularium?
 Idem est de inferioribus Prælati Regularibus.
 Et an saltem vigere Cruciatæ, vel Tubilæ possint Generales, & alij Prælati Regularium, absque approbatione Episcopi excipere confessiones secularium?
 Et an quando in Tubileo dicitur, quod Confessarij debent esse approbati à locorum Ordinariis, non possint Religiosi confiteri cum approbati à Prælato Regulari, ut licentur Tubilæ? Ex p. 10. tr. 14. & Milc. 4. Ref. 8. alias. 6.

§. 1. Interrogatus de hoc casu, negatiuè respondi, sic noster Pater Generalis non potest excipere confessiones Monialium Monasterij Sapientie, absque deputatone Archiepiscopi Neapolitani: & ideo, teste Gauanto in Manuali Episcoporum, verb. Monialium cura spiritualis, post num. 39. in Addit. sacra Congregatio die 13. Nouembris 1627. declarauit, non licere Generali audire confessiones Monialium sui Ordinis, sine deputatone speciali Episcopi. Et ita
 Tom. VII.

hanc sententiam tenet etiam Bordonus in Consiliis Regularium tom. 1. resol. 5. quest. 1. num. 1. & nouissimè Paulus Squillante tract. de obligationibus & privilegiis Episcoporum, part. 3. cap. 39. num. 17. & Nouarius in Summa Bullarum, tom. 2. Rubr. de Exemptorij privilegiis num. 50.

2. Nota etiam hic, obiter, non solum inferiores Prælatos Regularium; sed etiam Generales, non posse excipere confessiones Sæcularium absque Ordinarij probatione: ut patet penes Leandrum, de Sacram. tom. 1. tractat. 5. disp. 11. question. 63. quicquid contrarium tanquam probabile videatur admittit noster Pater Cespedes de Exemptione Regular. cap. 6. numer. 14. Sed quoad Generalem, Bordonus ubi supra, tom. 2. resol. 80. question. 9. numer. 18. putat, illos quoad confessiones sæcularium approbandos esse sine examine quia idoneitas præsumitur includi in eminentia Officij Generalatus: at hæc ratio mihi non placet; nam maior idoneitas præsumi debet in publicis professoribus sacre Theologiae verbi gratia Salmanticensibus, Complutensibus, Sorbonicis, Louanicensibus, &c. quam in Generalibus Religionum; & tam n illi subiciendi sunt approbationi, & examini Episcoporum: ergo & isti; ut rectè vult Leandrus ubi supra.

3. Sed Pater Cespedes ubi supra, cap. 23. dub. 3. 4. 6. num. 4. probabilem putat sententiam Doctorum assentientium, prælatos regulares sine approbatione Episcopi posse audire confessiones sæcularium, & etiam post hæc scripta inuenio doctum Patrem Martinum de San Ioseph, in Monita Confessariorum, tom. 1. lib. 1. tract. 24. de Pœnit. num. 19. admittere tanquam probabilem opinionem asserentem, posse omnes Prælatos regulares excipere confessiones sæcularium absque Episcopi approbatione, & quia eius verba nimis grata erunt, ut reor, hic per extensum apponam; Sic itaque ait: [Los Prelados Regulares, segun comun opinion, no pueden confesar seculares, sin la aprobacion de los Obispos. Con todo esto me parece probable la opinion contraria de Henriquez, de Indulgenc. cap. 12. num. 3. in glossa, littera R. citans Mancium, Medianam, & Bañez, Ioann. Valer. in different. vtriusque fori; verb. Nullitas, difficult. 5. num. 5. y de otros, y entre ellos el Maestro Gallo, que afirman, que los tales Prelados tienen de su parte vno de los requisitos del Concilio, que es ser Curas de almas, y añade Valero, que comunmente los Prelados son mas dignos en letras, y costumbres que los Curas Paroquiales, y que assi se satisface à la mente del Concilio, que buscò idoneidad para confesar. Lletò pesadamente Manrique, este cotejo, y comparacion, y responde en la question citada, que los Curas de tal manera resplandecen regularmente en letras, y costumbres, que no necesitan de otra aprobacion, y que se conocen Prelados regulares con manchas de falta de letras, y costumbres, y que muchas vezes son electos por afectos de amistad de carne, y sangre, à que colerico añade; que si los Curas cojen entre manos el libro de las diferencias de Valero, le hallaran tambien con manchas, y faltes de consideracion, y en la misma question, num. 8. dize que se engañò Valero, no solamente en materia de Derechos, sino tambien en la de Sacramentos; y numer. 2. que no ay que murauillar, que los Regulares modernos, que escriuen, o imprimen quieran escurecer cola tan clara, por fauorecer à sus Prelados, y num. 3. que disputar della, es cosa superflua, y verguencosa. Todas estas proposiciones y respuesta, son muy escudadas, en libros impresos de hombres graues. Dize que es opinion probable, y esso por principios intrinsecos, y extrinsecos. Es probable por razon: porque aunque los Prelados, no tienen Beneficio Paroquial, en rigor

Sup. hoc lege doctrinam Ref. & §§. not. seq.

Sup. hoc seq. in Ref. 69. §. Tertium, & §. vlt. & in Ref. 87. & in tom. 1. tr. 3. Ref. 14. §. 1. Quinto. 3. tr. 2. Ref. 89. §. Quintus casus, & in to. in tr. 4. Ref. 10. §. vlt. & ibi in tr. 4. Ref. 6. §. 1. ad mediū, à veris. Deinde.

